

[Munch-Petersen.]

net sig til sin Invaliditet. Men i langt de fleste Tilfælde er det saadan, at den Skade, som er paadraget, tværtimod bliver værre og værre gennem Aarene, idet der træder forskellige Komplikationer til, som yderligere fratager vedkommende Erhvervs- evnen. Nu gør samtidig den herskende Krise sig gældende, idet det er uhyre vanskeligt for raske Mennesker at faa Arbejde, og naturligvis endnu vanskeligere for Invalider; selv om de kun er delvis Invalider, vil de i langt højere Grad være slaaet ud netop under en Krisesituation som den nuværende.

Der kunde opregnes mange Eksempler paa, hvordan man har givet Afslag over for Invalider, som med Grund kunde føle sig berettigede til Invalidehjælp. Man kunde udmærket opregne 50 eller 100 Eksempler af særlig grov Art. Jeg skal kun nævne nogle enkelte.

Der er f. Eks. en Mand, som har søgt forgyves at faa en Brok- og Nervalidelse anerkendt af Nævnet, men Nævnet skriver, at disse Lidelser ikke skyldes Militærtjenesten. Af de tyske Militærakter fremgaar det imidlertid tydeligt, at vedkommende under Krigen baade er blevet gasforgiftet og har været levende begravet, hvorved han har faaet et Nervechok; da han vaagnede til Bevidsthed paa det tyske Lazaret, kunde han hverken tale eller spise i flere Dage og græd bestandig. En Svækkelse af Nerverne var Følgen, og den hænger ved ham for Livstid. Til Trods herfor paastaar Nævnet, at hans Lidelse ingen Sammenhæng har med Militærtjenesten.

Man kan tage et andet Eksempel: En Mand, der er arbejdsudygtig, faar 12½ Kr. maanedlig til sig, Hustru og to Børn og er henvist til Fattighjælp. Han har et Skud i Laaret og kan ikke bevæge den venstre Fod, da Nerverne er beskadigede. Det er blevet værre med Aarene, og han har altid Smerter. Han var oppe paa 40 pCt.s Invaliditet og søgte sin Invaliderente forhøjet. I Stedet blev hans Invaliditetsgrad sat ned til 10 pCt. Han forsøgte at faa en Røgterplads, men kunde ikke, forsøgte saa i en Grusgrav, men blev afskediget, da han ikke kunde arbejde. Manden har altsaa bevist, at han vil arbejde, men at han ikke er i Stand til det paa Grund af sin Invaliditet.

Jeg skal nævne et tredje Eksempel. Den syttende Januar 1930 døde paa Middelfart Sindssygehospital en Krigsinvalid ved Navn Laspian. Han havde i Krigen faaet venstre Ben amputeret, havde en daarlig Amputationsstump, som gjorde det nødvendigt, at han flere Gange maatte paa

Operationsbordet. Erhvervsindskrænkingsgraden var 66⅔ pCt. Efteroperationerne ødelagde hans Nerver, og efter to Aars Ophold paa Middelfart Sindssygehospital døde han efterladende sig Enke og en lille Datter. Denne Enke har ikke kunnet faa Understøttelse, Invalidenævnet har afslaaet det. Der har været skrevet om Sagen til Socialministeriet, men det har ikke bragt nogen Ændring i dette Forhold.

Det er typiske Eksempler paa, hvordan Folk, som har Lidelser, der faktisk er forarsaget ved Krigen, og disses efterladte faar Afslag fra de Instanser, som i Øjeblikket ifølge Loven skal afgøre de paagældende Spørgsmaal; og jeg var i Stand til at opregne en lang Række af lignende Tilfælde. Overhovedet kan man gaa ud fra, at Folk, der har deltaget i Krigen, i høj Grad har faaet hele deres Konstitution svækket, saa at Krigen har været medvirkende Aarsag til de Sygdomme, som senere kommer, ligesom Sygdommene faar et stærkere Udbrud ved, at disse Folk har deltaget i Krigen. Derfor kan man principielt netop gaa ud fra, at Formodningen taler for, at Krigen har været en stærkt medvirkende Aarsag til den opstaaede Sygdom, har fremskyndet og forværret den, medens man i Regelen fra Instansernes og fra de statsanerkendte Lægers Side gaar ud fra lige det modsatte Synspunkt.

Naar man tager Invalidenævnets Beretning og undersøger, hvor mange Tilfælde der har været behandlet af Invalidenævnet indtil 31. Marts i Aar, vil man se, at der har været behandlet i alt 5 728 Andragender. Af de Andragender, der har været indsendt om at opnaa Invaliderente, er 2 554 blevet afslaaet og kun 886 bevilget. Andragender om Forhøjelse af Invaliderenten er blevet afslaaet i 769 Tilfælde og kun bevilget i 444, Andragender om Enke- og Børnerente er afslaaet i 273 Tilfælde og kun bevilget i 245 Tilfælde. I alt er der saaledes behandlet 5 728 Andragender for Invalidenævnet i Sønderborg, hvoraf er afslaaet 3 863 og kun bevilget 1 865, altsaa de to Trediedele af Andragenderne er blevet afslaaet.

Vort Lovforslag gaar ud paa at skaffe en Ordning, som ændrer disse Forhold og sikrer Krigsinvaliderne deres Ret. Den første Paragraf foreslaar en Ændring til den nuværende Lovs § 4, hvor der staar, at Forsørgelsen fastsættes i Kroner. Det hænger sammen med vort Partis almindelige principielle Krav om, at Kronenedskæringen ikke skal ske paa den store Befolknings Bekostning. Ikke mindst i Grænseegnene